

љам?

Многе је људе овај обмањивач и упропаститељ душа доводио често и до лудила. Ниједна друга помисао не исповеда се тако тешко као ова. Зато она често са многима дочека и старост. А демонима и хулним помислима ништа тако не даје снаге у

не придајући никакав значај помислима које он убацује у нас, рецимо: „Иди од мене, сатано! Господу Богу свом ћу се клањати и Њему јединоме служити (Мт.4,10). А мука твоја и реч твоја вратиће се на главу твоју, и на теме твоје пашће хула твоја у садашњем и у будућем веку (уп.

Подвижништво у име Христа треба противставити културном подвижништву у име човека, у име иструлелог и онакаженог европског човека, у име атеизма, у име цивилизације, у име антихриста. Зато је најглавнија дужност наше Цркве: стварати христовне подвижнике. Лозинка њене садашњице треба да буде: ићи ка христовним подвижницима – ка Светим Оцима!

ирей. Јустин Ђелијски

нападима на нас, као то што их исповећене гајимо и скривамо у срцу.

Нико не треба себе да сматра виновником хулних помисли. Господ је срцезналац. Он разуме да такве речи нису наше, већ непријатеља наших.

Тај безбожни дух не само што хули на Божанство и на све што је Божије, већ у нама изговара и непристојне и најсрамније речи, како бисмо оставили молитву или пали у очајање. Јер, овај зли и сурови тиранин многе људе одвуче од молитве, многе од Светих Тајни одвоји, некима тело изнури тугом, а друге постом измучи, не дајући им ни часа одмора. Он то чини не само са световњацима, него и са људима који воде монашки живот, говорећи им стално да им уопште нема спасења и да су беднији од свих неверника и многобошца.

Човек који хоће да се избави од духа хуле који га узнемирава, нека добро зна да за хулне помисли није крива његова душа, већ сам нечисти демон, који је рекао Господу: Све ово даћу теби ако паднеш и поклониш ми се (Мт.4,9). Зато и ми, презирући га и

Пс.7,17)“.

Ко би на неки други начин хтео да победи демона хуле, личи на човека који би покушао да рукама својим ухвати муњу. Јер, како да ухвати, како да се расправља и бори са оним који одједном, као ветар улеће у срце, у магновењу изговара реч и одмах нестаје? Сви други противници стоје, прихватају борбу, оклевају и дају времена ономе који хоће да их нападне. А овај – не! Напротив, тек што се појави, одступа; тек што проговори, одлази.

Тај демон често има обичај да се врти око најпростодушнијих и најбезазленијих по уму. Јер, они се тиме узнемиравају и збуњују много више него други људи. У њима се све то збива, може се рећи, не по гордости, него по зависти демона.

Престанимо судити и осуђивати ближњег па се нећемо плашити хулних помисли. Прво је узрок и корен другог.

Ко је однео победу над овом страшћу, протерао је гордост..

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ЧЕТВРТА НЕДЕЉА ВЕЛИКОГ ПОСТА - СРЕДОПОСНА
свети Јован лествичник

свети Исихије Јерусалимски, преп. Иларион Нови

Мк. 9, 17 - 31, зч. 40; Мт. 4, 25 - 5, 12, зч. 10

Јев. 6, 13 - 20, зач. 314; Еф. 5, 8 - 19, зч. 229.

асвети Григорије Палама

ПРОПОВЕД НА ЧЕТВРТУ НЕДЕЉУ ВЕЛИКОГ ПОСТА

Говорећи често, нарочито у ове свештене дане, вашој љубави о посту и молитви, вашем богољубивом слуху и вашим душама нисам до сада изложио о томе каквим даровима бивају награђени они који на њима ревноју, и каквим су великим добрима посредници пост и молитва за оне који их савршавају. О томе је посведочио и глас Господњи у Еванђељу које смо данас прочитали. О чему се ради? О нечем великом! Може се рећи – највећем. Поред осталог, пост и молитва могу дати такву власт над злим духовима, да се ови могу изгонити и истеривати, и да се они који су опседнути злим духовима могу ослобађати штете коју им ови наносе. Када су Ученици питали Господа за глумог и немог демона: Зашто га ми не могамо изгнати, Он им је одговорио: Овај се род не изгони осим молитвом и постом (Мт. 17; 19-21).

Пошто је у данашњу недељу обичај да се у црквама чита о овоме чуду, прођимо од почетка целу ову прочитану еванђелску повест. Када је, дакле, Исус дошао ученицима и народу који је у то време био с њима, запитао их је о чему се ради а неко

из народа му је одговорио: Учитељу, доведох к Теби сина својега у коме је дух неми. Кад год га ухвати ломи га, и пену баца, и шкргуће зубима и суши се.

Зашто је бацао пену, шкргутао зубима и сушио се? Зато што код оних који су обузети демоном најпре и више од других делова тела страда мозак, јер демон користи као мостобран психички дух који се у њему налази и одатле, као из неког утврђења, угњетава цело тело. Када се пак мучи мозак, тад се и на нервима и на зглобовима одвија упални процес, онемогућивши нормално дејствовање које потиче од психичког духа. Тако се догађају пометеност, слољеност, невољни покрети свих делова тела којима се (иначе) вољно управља, а нарочито вилица, будући да је најближа најпре пострададом делу (тј. мозгу).

Обраћајући се Господу, отац ђавоиманог је рекао да је од ученика тражио да истерају демона, али да они нису могли то да учине. Тада се Господ обратио не само њему, него и свим присутнима речима: О, роде

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

неверни и покварени! Докле ћу бити с вама? Докле ћу вас трпети? Мени се чини да је немогућност ученика да истерају демона Јудејцима дала повод да хуле. Ако ни услед чудеса која су савршавана нису престајали да хуле, може се замислити шта су тек говорили сада кад су имали повод. Знајући за њихово гунђање и изругивање, Господ их у потпуности разобличује и постићује, не само веома оштрим речима, него – и делима и речима пуним човекољубља јер је, говорећи тако, додао: Доведите ми га амо, и доведоше га. Када је демон видео Господа, одмах је почео да ломи тог човека тако да је овај пао на земљу, ваљајући се и испуштајући пену, пошто је демону било допуштено да јавно покаже своје зло.

Пажљиво истражуј шта прича Еванђелист: он не каже да је Господ дечаковом Оцу рекао Ако можеш веровати – из тог разлога што је увек захтевао да они који добијају исцељење покажу веру, него да је у датом случају Он то рекао зато што је, будући Владика и Чувар душа, желео да и њих (тј. душе) исцели посредством вере. Отац оног дечака, само што је чуо да за веру његову следи исцељење сина, са сузама је одговорио: Верујем Госпode, помози мојему неверју! Видите ли диван напредак природе овога човека? Он не само да је поверовао у могућност исцељења свога детета, него и у то, да ако Господ пожели, Он може да надвлада и његово неверје. И у то време, некако баш код ових речи, скупио се народ, а Господ је, како стоји, запретио нечистом духу речима: Душе неми и глуви, ја ти заповедам, изађи из њега и више не улази у њега!

Види се да је демон био веома тежак и веома дрзак, јер сила заbrane и заповести да више не улази, указује на ту крајњу дрскост овога демона: да није било ове заповести, он би се, иако истеран, вратио. Он је силно овладао овим човеком и чврсто се везао за њега, био је глув и нем, а пошто људска природа није могла да задовољи неумерености његовог беснила, она је била доведена до готово потпуне безосећајности. После овога он, повикавши и изломивши га врло, изиђе; и би као мртав тако да многи говораху: умре. То што су се чули крици не противречи ономе да је демон био нем, јер разумевање речи представља пројаву нечег разумног, док је крик – неразговоран звук. Демону је допуштено да до те мере потресе овог човека и да га доведе у стање обамрлости, како би све његово зло постало видљиво. Господ је узео за руку тог човека, подигао га, показујући тако да влада најразличитијим поступцима: да узме за руку – то је била пројава тварног дела, које је својствено нама; али подигнути га исцељењем од невоље, била је пројава не тварног, него божанског и живототворног дејства (енергије).

Изгледа да је тај толико страшни демон био демон разуданости који час баца у ватру онога ко је њиме захваћен – такве су хаотичне и безумне љубавне страсти – час га погружава у воду, што је последица преједања и неумерених и честих гозби и пијанчења. У таквим људима обитава управо овај глуви и неми дух; пошто је подвргнут утицају таквог демона, он није лако приступачан за слушање или говорење божанских ствари. Међутим, што се тиче онога ко није обузет злим ду-

хом и само се налази под његовим утицајем, тај, када пожели да се преобрати, а пошто још увек има власт над собом – треба да се моли и да пости, како би кроз пост обуздао тело и зауставио његову побуну, а кроз молитву обеснажио и успавао страсне склоности и помисли и на тај начин да надвлада страсти и да у молитви спречи сатану да приђе и изруга му се. Када је пак неко не само подвргнут ђаволском утицају, него је и опседнут и трпи страдања која људи нису у стању да отклоне, он сам, наравно ништа не може да учини за своје оздрављење. Тада ће управо оно што би он сам урадио када би имао слободан ум, а што ће ради њега савршити слободни или, боље речено, људи у којима обитава божанствени дух, у највећој мери помоћи у истеривању демона.

Од нас се никако не тражи да овладамо силом да изгонимо демоне, а ако бисмо их и могли изгонити, од тога не бисмо имали никакве користи ако бисмо уз то водили немаран живот, јер Христос каже: Мношће ми рећи у онај дан: Господе, Го-

споде, нисмо ли у име Твоје пророковали, и Твојим именом демоне изгонили, и Твојим именом чудеса многа творили? И тада ћу им јавно казати: никад вас нисам знао; идите од мене сви који чините безакоње (Мт. 7; 22-23). Дакле, много је корисније да се постарамо да истерамо страсти блуда, гнева, мржње и надмености из душе, неголи да изгонимо демоне.

Стога, ако се постараш да твоје унутарње делање буде по Богу, победићеш и страсти које долазе споља. Ако је корен свет, свете су и гране, и ако је свет квасац, и тесто ће бити свето. У вези с тим Павле каже: По духу ходите и похоту телесну нећете чинити (Гал. 5; 16).

Зато вас, браћо, молим да и ми покажемо старање и да очистимо наша срца од сваке нечистоће, како се не бисмо сјединили са онима који су осуђени. Ако је закон саопштен преко Мојсеја био чврст, и ако је за сваки преступ и непослушност следила заслужена казна, како ћемо је избећи ми, будући да се не трудимо око свога спасења.

преподобни Јован Лествичник

О НЕОПИСИВИМ ХУЛНИМ ПОМИСЛИМА

Од погане гордости рађа се неописива хула. Стога је и њу потребно изнети на видело, будући да није нешто ситно. Она је један непријатељ и противник, који је много опаснији од свих других. Што је још горе, ми нисмо у стању да помисли хуле без тешкоћа кажемо своме духовном лекару, да их исповедимо и жигошемо. Зато су многи често падали у очајање и губили наду. Тај опаки грех им је, наиме, као црв у дрвету, упропастио сву наду.

Овај свеокаљани демон често во-

ли да и на самој литургији, и у сами час освећења Тајни, хули на Господа и на Свете Дарове који се приносе. То нам најјасније и показује да те безаконе, непојмљиве и неизрециве речи, у ствари, у нама не изговара наша душа, већ богомрзац демон, који је збачен са неба због тога што је и тамо покушао да хули на Господа. Јер, да су те непристојне и недоличне речи заиста моје, како се онда, примивши Дар, клањам? Како бих могао у исто време да псујем и да благоси-